

**Rapport til bygherre i forbindelse med en
arkæologisk undersøgelse
af en hustomt
fra yngre romersk jernalder
ca. 200 - 400 e. Kr.**

**Aale sogn, Vrads herred,
Skanderborg Amt.**

Ved Aase Gyldion

Indholdsfortegnelse:

Undersøgelsens forhistorie
Administrative data
Øvrige data
Topografi og terræn
Målesystem
Udgravningsmetode
Undersøgelsens resultater
Fremtidigt arbejde

Undersøgelsens forhistorie

Efter anmodning fra bygherrerådgiveren, ingeniørfirmaet Hundsbæk & Henriksen a/s i Vejle blev der foretaget en forundersøgelse i perioden fra d. 29/6 til d. 4/7 2005. Ved denne prøvegravning blev der registreret spredte gruber samt en enkelt hustomt.

I forbindelse med prøvegravningen blev der arrangeret en aktivitetsdag for arkæologiinteresserede børn. Aktiviteten blev omtalt i lokalbladet Budstikken.

Umiddelbart øst for marken er der tidligere undersøgt et kulthus fra yngre stenalder ca. 2900 f. Kr. der blev også fundet en række gruber fra bronzealderen (mellem 1.000 og 500 f. Kr.).

Ca. 500 meter mod øst er der i 2004 blevet udgravet en boplads fra yngre romersk jernalder mellem år 0 og 200 e.Kr.

Administrative data

Den 27 april 2005 modtager Vejle Museum forslag til lokalplan nr. 93, angående 10 jordbrugsparceller i Aale.

Den 6 maj 2005 modtager Vejle Museum en anmodning fra Tørring –Uldum kommune om at foretage arkæologiske forundersøgelser.

Den 17 maj sender Vejle Museum en anmodning om godkendelse af budget til prøvegravning, til KUAS.

Den 19 maj modtager Vejle Museum godkendelsen af budgettet fra KUAS.

Den 9 juni Sendes en forespørgsel til Tørring-Uldum kommune, med anmodning om godkendelse af prøvegravningsbudgettet.

Den 13 juni modtager Vejle Museum den skriftlige accept af budgettet fra Hundsbæk & Henriksen a/s.

I perioden fra den 29/6 til d 4/7 foretager Vejle Museum prøvegravninger på lokaliteten.

Den 11 juli sender Vejle Museum en anmodning om godkendelse af udgravningsbudgettet til KUAS.

Den 13 juli modtager Museet godkendelsen fra KUAS.

Den 14 juli sendes en anmodning om godkendelse af budgettet til Hundsbæk & Henriksen a/s.

Den 15 juli modtager Vejle Museum godkendelsen af udgravningsbudgettet fra Hundsbæk & Henriksen a/s.

Den 28 juli påbegyndes udgravningen.

Øvrige data

Udgravningen startede d. 28/7 2005 og afsluttes d. 4/7 2005.

Der blev anvendt en garvemaskine på larvefødde fra Raskmølle Maskinstation ved muldafrømningen.

Udgravningsleder var cand. mag. Aase Gyldion og som studentermedhjælp deltog stud. Mag. Peter Deichmann.

Topografi og terræn

Et stort fladt terræn få hundrede meter vest for Gundeåen. Undergrunden består af lerblandet sand der mod vest bliver gradvist mere lerholdigt.

Umiddelbart nord og syd for hustomten er der nedgravet drænrør, hvilket viser at der har været behov for afvanding af arealet.

Målesystem

Ved udgravningen anvendtes det af Folmer Christiansen udlagte målesystem fra prøvegravningen. Ved oprettelsen og genanvendelsen af dette, blev der anvendt målebånd og vinkelprisme.

Udgravningsmetode

Der blev anvendt en gravemaskine på larvefødder ved muldafrømningen. Den nyafrømmede flade blev gået efter ved fladeskovling. Alle anlæg blev markeret og efterfølgende tegnet i 1:50. Som udgangspunkt blev alle anlæg med tydelige fund i toppen, samt alle de tagbærende stolper snittet. Da det viste sig muligt rent tidsmæssigt, blev det besluttet at snitte samtlige stolper med relation til huset. Dybden af stolperne blev målt med tommestok og anlæggene blev derefter tømt. Udvalgte anlæg blev tegnet i 1:20 og fotograferet.

Både snitning og tømning foregik fortrinsvis med skovl eller ske.

Fladen blev nivelleret i et 4 meters netværk.

Undersøgelsens resultater

Der blev ved undersøgelsen frilagt en 26 langt og knapt 6 meter bred hustomt. Huset kan ud fra typen og de keramiske fund dateres til yngre romertid.

Huset der var særdeles velbevaret bestod af 9 sæt tagbærende stolper.

Vægstolperne var ligeledes bevaret i stort set hele huset. I den vestlige del var dybden af vægstolperne kun på ca. 16 cm. i gennemsnit, medens de i den østlige del var mere velbevarede med en gennemsnitsdybde på ca. 21 cm.

I den nordlige langvæg blev der registreret et indgangsparti med dobbeltstolper. Den inderste stolpe var dybest fundamenteret.

I den sydlige langvæg blev der ligeledes registreret en indgang med dobbeltstolper.

Der kunne registreres flere ruminddelinger i huset. Disse var placeret i forbindelse med de tagbærende stolper, men adskilte sig ved ikke at være så grundigt fundamenteret.

Keramikken bestod af typisk materiale fra yngre romertid. Et kar var bevaret med hank og rand. Et andet kar havde markeret skulder. Flere skår var ornamenterede med stregornamentik både horisontalt og vertikalt.

Fremtidigt arbejde

Der er ikke belæg for yderligere undersøgelser på lokaliteten.